

Bijlage 3: Toelichting op de concept beleidsbegroting 2020

In de concept beleidsbegroting wordt u geïnformeerd over de doelstellingen die de VRG zich stelt voor het boekjaar 2020 en het financiële kader dat hiermee gemoeid is. Het dagelijks bestuur heeft ingestemd met de concept beleidsbegroting 2020 en legt deze voor aan de raden ter zienswijze.

De zienswijzen ontvangen wij graag uiterlijk 07 juni 2019. Het verzoek is om hieraan als onderwerp 'zienswijze financiële begroting 2020 VRG' toe te kennen. Daarna wordt de concept beleidsbegroting vergezeld van de ontvangen commentaren aan het dagelijks bestuur voorgelegd en vervolgens op 28 juni 2019 ter goedkeuring aan het algemeen bestuur.

Meerjarenkoers

Vanaf 2019 wordt verder uitvoering gegeven aan de vastgestelde Meerjarenkoers 2018-2021. Deze Meerjarenkoers is bedoeld als inhoudelijke richting voor VRG en vastgesteld door het AB op 13 december 2018. VRG wil de professionele taakuitvoering op niveau houden, passend bij het risicoprofiel van en ontwikkelingen binnen de regio.

Evenals andere veiligheidsregio's zit VRG in een fase van verkenning van haar maatschappelijke opdracht en de reikwijdte van haar rol in andere domeinen dan fysieke veiligheid. VRG focust zich de komende jaren op het professioneel verrichten van de kerntaken, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en crisisbeheersing en zal daarnaast, in afstemming met het bestuur, haar rol op andere terreinen verkennen, door samen met partners nieuwe taken te onderzoeken en/of tijdelijk op te pakken. We kijken zorgvuldig naar de aard van het risico, de impact en de eventuele taak en rol van VRG. De rol van VRG kan per dossier verschillen, van een trekkende rol namens het bestuur tot een meer adviserende rol. Of en hoe een nieuwe taak onderdeel wordt van het structurele takenpakket van VRG, wordt aan het bestuur voorgelegd, zoals bijv. voor aardbevingen, buurtbrandweezorg en omgevingswet het geval zal zijn.

Deze verkenning voeren wij samen met de gemeenten en onze partners in crisisbeheersing uit. Daarnaast zullen we, daar waar nodig, op zoek gaan naar nieuwe partners, bijvoorbeeld op het gebied van cyber. VRG ziet zichzelf als het centrum voor de samenwerking op het gebied van crisisbeheersing. Het verbinden en samen met (crisis)partners werken aan veiligheid wordt steeds meer een belangrijke rol van VRG. Deze rol vullen we onder meer in door het organiseren van netwerkbijeenkomsten, oefeningen en evaluaties en het beschikbaar stellen van ruimte en ondersteunende capaciteit ten behoeve van de samenwerking.

De ambitie van de VRG is gemeenten grip te bieden op veiligheid door zich te focussen op haar kerntaken en deze proactief en professioneel uit te voeren. Dit doen we in nauwe verbondenheid met de gemeenten en in samenwerking met onze partners. Kernwaarden als proactief, nauw verbonden met gemeenten, het centrum voor samenwerking en professioneel staan hierbij centraal.

Basis begroting

Veiligheidsregio Groningen (VRG) streeft naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor de organisatie en de gemeenten die de activiteiten (grotendeels) financieren. Deze beleidsbegroting is evenals voorgaande begrotingen sober ingestoken. Onderzoek laat zien dat VRG een smalle top heeft en een beperkte overhead.

Op 8 december 2017 zijn in het Algemeen Bestuur aanvullende financiële hygiëneregels ter borging van het structurele evenwicht van de begroting goedgekeurd.

In navolging van deze regels is de begroting 2020 opgesteld. Hieronder worden de autonome ontwikkelingen en beleidskeuzes in kaart gebracht.

Kaderbrief en memo meerjarenperspectief

Conform de bespreking van de kaderbrief 2020 en het memo over het meerjarenperspectief in het AB van 8 maart 2019 laat het meerjarenbeeld zoals weergegeven op pagina 41 een oplopend tekort zien van € 600 duizend in 2022 en 2023. De tabellen in bijlage IV geven de geïndexeerde bijdrage weer voor de gemeenten en de aangepaste Rijksbijdrage (BDuR) voor de jaren 2020 t/m 2023.

Autonome ontwikkelingen

Onder autonome ontwikkelingen voor de begroting voor 2020 worden de volgende posten meegenomen:

Indexatie loon- en prijsontwikkeling

Conform de financiële verordening en voorgaande jaren is in deze beleidsbegroting een uitzetting voor een indexering voor loon en prijsstijgingen opgenomen. Indexering van de meerjaren begroting vindt plaats op basis van loon- en prijsontwikkeling, zoals opgenomen in de financiële verordening.

De indexatie van de gemeentelijke bijdrage komt in totaal uit op een bedrag van € 1.044 duizend ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2019.

Verdeelsleutel

Bij de begroting 2020 wordt uitgegaan van de huidige verdeelsystematiek. In het AB van 12 december 2018 is besloten om de harmonisering naar één uniforme verdeelsleutel en de mogelijke gewijzigde toepassing van de verdeelmethode op te schorten in afwachting van de afronding van de gemeentelijke herindeling en van de verwachte nieuwe landelijke inzichten voor herziening van financiële verhoudingen tussen Rijk en gemeenten. De bijdragen aan de GHOR, crisisbeheersing en de gemeentelijke kolom worden bepaald aan de hand van het aantal inwoners. De bijdrage aan de brandweer wordt bepaald door de verdeelsleutel op basis van het aandeel voor brandweezorg in het gemeentefonds (cluster OOV). De effecten van het gemeentelijke herindeling worden rechtstreeks meegenomen in het desbetreffende jaar.

Ontwikkeling rentelasten

Met ingang van 2018 gelden er regels voor de bepaling van de hoogte van de te hanteren rentepercentages in de begroting. De mee te nemen rente in de begroting 2020 op basis van deze regels is verlaagd naar 1,5%

Ontwikkeling overige baten

In 2020 valt de impulssubsidie voor lokaal omgevingsbeleid naar verwachting voor een deel weg.

Ook overige baten (inclusief detacheringen) zijn voorheen altijd laag ingecalculeerd vanwege het onzekere karakter. In 2020 houden we voor deze posten rekening met een 50% onzekerheidsfactor en worden deze baten voor 50 procent meegenomen in de begroting.

Verder zien we in 2020 een daling in overige baten voor het programma crisisbeheersing met betrekking tot aardbevingen. De toezegging van compensatie voor twee fte door de NCG eindigt per 1 juli 2020. Mogelijke voortzetting hiervan is te onzeker om op te nemen in deze begroting.

Ten opzichte van de begrotingsactualisatie 2019 betekent dit een daling van de verwachte overige baten.

Beleidskeuzes

Informatiegestuurd werken

In de eerste helft van 2019 start VRG met een aantal projecten die verschillende facetten van informatiegestuurd werken binnen de organisatie belichten en waarde toevoegen aan de primaire processen. Daarnaast wil VRG informatiegestuurd werken gebruiken om een aantal strategische dossiers verder te brengen. De verwachting is dat de komende twee jaren nodig zullen zijn om het informatiegestuurd werken te borgen in de organisatie.

Overige ontwikkelingen

Hieronder volgen ontwikkelingen waar de huidige beschikbare budgetruimte voor wordt ingezet en die vooralsnog *niet* tot wijziging in de financiële begroting 2020 hebben geleid.

Uitvoering van Meerjarenkoers VRG

- *Verkennen nieuwe risico's*
Zoals in de meerjarenkoers 2018-2021 geduid, wil VRG zich voorbereiden op nieuwe risico's. Als het voor onze rol nodig is, vragen we tijdelijk extra capaciteit, zoals bij aardbevingen en de omgevingswet. De aard en periode van de verkenning is sterk afhankelijk van het onderwerp. Na afronding van de verkenningfase gaan we met het bestuur in gesprek over het vervolg. Op dit moment bereidt VRG zich voor op risico's uit hoofde van cybercrime en terrorismegevolgbestrijding. Dit kan incidentele en/of structurele kosten met zich mee brengen, al dan niet afgedwongen door landelijk beleid.
- *Dynamisch risico profiel*
De huidige werkwijze van een risicoprofiel dat minimaal één keer per vier jaar wordt vastgesteld, is niet meer toereikend. De werkelijkheid is sneller dan papier, nieuwe risico's ontwikkelen zich snel en vragen om een snel antwoord. VRG wil daarom samen met de Meldkamer Noord-Nederland in Noord-Nederlands verband een dynamisch risicoprofiel ontwikkelen. Het dynamisch risicoprofiel geeft een actueel beeld van risico's in het verzorgingsgebied die zich kunnen ontwikkelen tot incidenten en crises zodat gemeenten, VRG en partners daarop kunnen acteren. Om een dynamisch risicoprofiel te kunnen ontwikkelen is een stevige informatiepositie noodzakelijk. De vraag ontstaat hoe de informatie beschikbaar wordt gesteld en op welk moment. We verwachten dat we twee jaar nodig zullen hebben om dit onderzoek uit te voeren en om informatie gestuurd werken ook na deze periode van twee jaar te borgen in de organisatie. De uitkomsten hiervan leiden tot een voorstel in de loop van 2019.
- *Wet normalisering rechtspositie ambtenaren*
Vooralsnog treedt de wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) op 1 januari 2021 in werking. Dit is een jaar later dan de oorspronkelijk beoogde ingangsdatum. De wet zorgt ervoor dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde arbeidsrechtelijke positie krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. Daarnaast zullen brandweervrijwilligers met het huidige voorstel WNRA op grond van een arbeidsovereenkomst werkzaam zijn. De loonkosten zullen hiermee aanzienlijk stijgen. Op dit moment vindt overleg plaats op landelijk niveau in de Brandweerkamer met de insteek om dit aan te passen. We wachten de landelijke ontwikkelingen hieromtrent af.
- *Omgevingswet*
Het traject voor de omgevingswet wordt voorgezet. Inwerkingtreding is voorzien op 1 januari 2021. We verwachten in de loop van 2019 een eerste indruk te kunnen geven van de consequenties van de Omgevingswet.

Conclusie

De concept beleidsbegroting 2020 is financieel ten opzichte van 2019 als volgt aangepast:

- a. een uitzetting van de gemeentelijke bijdrage met € 1.044 duizend voor de autonome ontwikkeling voor loon- en prijscompensatie en
- b. een verlaging van de Rijksbijdrage en de Overige baten met € 1.366 duizend, waardoor de begrotingsomvang per saldo € 322 duizend gedaald is ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2019.